

RATNI IZVJESTAJI.

Izveštaj austro-ugarskog glavnog stožera.

Kb. Beč, 26. maja.

Nije bilo naročitih događaja osim nekoliko talijanskih pokušaja, potpomognutih topničkom vatrom.

Načelnik glavnog stožera.

Izveštaj njemačkog vojnog vodjstva.

Kb. Berlin, 26. maja.

Zapadno bojište:

Južno od Newportskog kanala i s obje strane Dix muidena zarobili smo prilikom manjih predučea preko 70 Belgijanaca. Topnička vatra, koja je preko dana bila umjerena, pred večer je na pojedinih dijelovima fronta zadobila u žestini. Pošto se smrkavalo došlo je u oblasti Kemmela i južno od Somme između Moreuila i Montdidiera s vremena na vrijeme do znatno pojačane vatre. Kod Bucqoy-a u više su maha propali engleski naleti. I na ostalim odsjecima i dalje je vladala živa neprijateljska izvidjačka djelatnost. Tom su prilikom zapadno od Montdidiera zarobljeni Američani, u ailetteskoj dolini Francuzi, a sjevero-istočno od La Neuville-a Englezi.

Prvi zapovjednik glavnog stana of. Ludendorff.

Njemački večernji izvještaj.

Kb. Berlin, 26. maja.

Wolffov ured javlja: Na bojištima nema ničega novog.

Izveštaj bugarskog glavnog stožera.

Bla. Sofija, 26. maja.

Mačedonsko bojište:

Zapadno od ohridskog jezera rastjerali smo vatrom francuska izvidjačka odjeljenja. U zavijutku Crne Reke i zapadno od Dobropolja pojavila se artiljerijska djelatnost protiv naših položaja južno od Huma. Jedno englesko izvidjačko odjeljenje pokušalo je da se približi našim položajima kod ušća Strume, ali je rastjerano vatrom iz pušaka. Kod Čajasi natjerala je jednu neprijateljsku letjelicu naša topnička vatra da se spusti, a onda je razorena.

Njihova Veličanstva u Budimpešti.

Kb. Beč, 26. maja.

Njihova Veličanstva su danas u podne otputovala u Budimpeštu s nadvojvotkinjom Marijom Josipom. Prvi dvorski meštar grof Hunyady već se nalazi u Budimpešti. U pratnji Njegovog Veličanstva se nalaze između ostalih ministar predsjednik dr. pl. Seidler s ministarskim tajnikom grofom Kühnburgom, načelnik glavnog stožera barun Arz, načelnik vojne kancelarije general-major barun pl. Zeidler. U pratnji Njenog Veličanstva se nalazi glavni dvorski meštar grof Eszterhazy i ostala ratnija.

Neutralni sud o vrijednosti američke pomoći.

Amerika je zemlja reklame...

Kb. Rotterdam, 26. maja.

„Nieuwe Courant“ piše o ukavavanju američke vojske: Prije, nego što 3 milijuna američkih trupa budu u Francuskoj, proći će još nekoliko godina. Vidjelo se, koliko je Engleska trebala vremena, dok je isto toliki broj trupa prebacila preko mora. Pa kad najposlije te trupe stignu u Francusku onda je tek pitanje, da li se i pomoću njih može pobjediti. Da sprema i odašiljanje trupa još ne znače pobjedu, to se vidjelo na primjeru Engleske, a da se i ne spominje činjenica, da su poteškoće veće u odnosu one daljine, koju američke trupe imaju morem da prebrode. Američani važe kao ljudi reklame. Zato nije čovjek raspoložen, da odmah i vjeruje ono, šta Amerika objavljuje. Ali bi izvjesno bilo isto toliko opasno, kad bi se sada vojna snaga američka podcijenivala, kao što se pokazalo, da je opasno podcijenjivanje Engleske. Amerika sad tek počinje, te će još dugo trajati, dok ona svoju snagu razvije.

Njihova Veličanstva u Budimpešti. — 100. godišnjica bavorske ustavnosti. — Waleski princ o englesko-talijanskom oružnom bratstvu.

100. godišnjica bavorske ustavnosti.

Kb. München, 26. maja.

U sred teških ratnih vremena proslavljena je stogodišnjica bavorske ustavnosti svečanostima i bogoslužjenjem svuda po Bavarskoj. Prije podne je odslužena svečana služba božja u Mihajlovskoj dvorskoj crkvi. Prisustvovao je dvor, narodno predstavništvo i pripadnici svih narodnih slojeva. U 12 sati u podne bila je u velikoj prijestonici dvorani kraljevskog dvora velika svečanost, a poslije toga galaručak u dvorskoj balskoj dvorani. Za vrijeme ručka držao je kralj zdravicu, a povodom ove svečanosti razdao je mnoga odlikovanja.

Kralj je izdao ovaj manifest: Prošlo je sto godina od onog znamenitog dana, kad je moj pradjed, kralj Maksimilian I. Josip svom narodu dao ustav. Pozdravljen daleko preko bavorskih granica, postao je ustav jak medjašni kamen, na kome se svom snagom digao državo-pravni razvoj, sa mnogo blagoslova za zemlju. U vremenima velike sreće, kao i u danima velikih nevolja, izdržalo je probu djelo ustavnosti. Uz oprobanu vezu srca, koja vijekovima sjedinjuje bavorskog vladara sa narodom iste krvi, dao je ustav novu jaku vezu, osnovanu na pisanom zakonu. Tako, dvostrukim načinom učvršćena, moći će se naša draga domovina i u buduće uspješno boriti protiv svih zala. Otkad postoji njemačka carevina, uživa Bavarska i spolja i iznutra blagoslov, koji proizilazi od toga, što spada u tako moćnu državu. Stvorena u naknadnim travzicama teških ratnih vremena, slavi ustavnost svoju stogodišnjicu u sred ogromne borbe naroda, kad se hrabri sinovi Bavarske nalaze rame uz rame sa braćom iz ostalih njemačkih država u junačkom pobjedničkom boju, dok nebrojeni čestiti ljudi i žene neumornim radom pomažu domovini kod kuće.

I danas ima moje srce iskrenu želju, i danas mi dolazi na usne topla molitva, da nam Bog da, da se uz blagoslov časnog mira nadjemo svi složni u zajedničkom radu u domovini. Moj pokoljni predak, Maksimilian I. Josip postavio je u odredbama akta o ustavu načela kralja, koji sreću svoga srca i slavu svoga prijestolja hoće da zadobije samo od sreće svoje domovine i ljubavi svoga naroda. Ovakvo mišljenje imam i ja pri ulasku u drugu stogodišnjicu ustavnosti. Čvrsto stojim uz nju. Neka Bog dade, da našoj miloj domovini iz nevolje sadašnjeg vremena bude sudjen sretan izlazak!

München, 26. maja 1918.

Ludwig.

Prekid diplomatskih odnosa između Mehika i Kube.

Kb. Rotterdam, 26. maja.

Mehiko je prekinuo diplomatske odnose sa Kubom. Mehikanski odpravnik poslao u Havani i kubanski poslanik u Mehiku opozvani su. Što je mehikanski poslanik opozvan, te odluka, da se za neodređeno vrijeme to mjesto ne popunjuje, objašnjuje se zvanično činjenicom rata.

Waleski princ o englesko-talijanskom oružnom bratstvu.

Kb. Rim, 26. maja.

U Augusteumu je waleski princ držao u petak ovaj govor: Kraljevsko visočanstvo, preuzvišenosti, gospodje i gospodo! Prije svega dozvolite, da za blagodarim Rimljanima na iskrenom dočeku, koji mi je prilikom prve posjete ovog znamenitog grada ukazan. Takva posjeta ostale u svačijoj duši trajno usadjena, naročito u svakoj prilici, kakva je ova današnja, koja je obilježje u zajedničkoj istoriji obih zemalja. Ja dolazim s fronta, na kome se naši vojnici rame uz rame bore, da postignu jedne i iste ideale, da brane jedna i ista nelzmenjiva prava. Ja dolazim da vam u ime mog kralja, mogu oca donesem vijest o zajednici i ohrabrenju, u ime njegovih podanika u Velikoj Britaniji i u prekomorskim domi-

nionima; ja dolazim, da vas uvjerim o trajnom i iskrenom prijateljstvu i simpatiji cijelog engleskog naroda prema vašem narodu; engleskog naroda, čija je stogodišnja simpatija postala sad oružno bratstvo, koje je skovalo savez, da se nikad više rastaviti ne može. Ovdje u gradu Rimu, staroj prijestonici svijeta, otadžbini reda i pravičnosti, ponosno iskazujem ja svoje uvjerenje, da će velika stvar za koju se oba naša naroda bore protiv reakcije, pouzdano pobjediti, blagodarajući slozi, kojim daje izraza ova skupština.

U petak je na Kapitolu bila tako isto velika manifestacija. Gradonačelnik knez Vallone i poslanik iz Udine držali su govore.

Odlučni dani na zapadu.

Francuzi produžuju razoravanje Laona.

Kb. Berlin, 26. maja.

Ponovo s dana u dan Francuzi produžuju razoravanje svog vlastitog grada Laona. 25. maja je ponovo palo u grad 108 metaka. Štete su vrlo znatne; poginulo je nekoliko građana, ubile su ih granate njihovih zemljaka.

Kb. Berlin, 26. maja.

Francuska vatra uništavala je i 24. maja grad Laon sa predgrađima. U sretni grad je palo preko 200 granata; grad se sve više ruši.

Smrt na sve strane. — Žalbe francuskih voljaka.

Kb. Bern, 26. maja.

„Petit Parisien“ izvještava, kako se tuže vojnici sa fronta, što idu na odsustvo, da vojnu zonu ne mogu danju napustiti. Ako odlaze danju, onda njemačke letjelice bacaju bombe na vozove, a osim toga tuku ih i iz mašinskih pušaka. Vojnici, koji su u rovovima izbjegli smrti, izloženi su najvećoj opasnosti, kad idu na odsustvo.

Podmornički rat

NOVA POTAPLJANJA.

Kb. Berlin, 26. maja.

Wolffov ured javlja: U zatvorenom području oko Italije ponovo su potopile naše podmornice 5 natovarenih parnih brodova sa svega 25.000 bruto registrovanih tona.

Načelnik admiralskog stožera mornarice.

Nastradala njemačka podmornička krstarica.

Kb. London, 26. maja.

Admiralitet saopštava: Jedna od naših podmornica u Atlantskom okeanu javlja poslije svoga povratka u svoju oslonu tačku: 11. maja je na visini rta St. Vincent opazila, očekujući jednu sprovodnu povorku, jednu njemačku podmornicu, tipa krstaškog, i potopila ju je. Kako je u to vrijeme more bilo jako nemirno, to nije niko ni ostao u životu. Odmah poslije toga se opazila i druga neprijateljska podmornica, ali je ova brzo utonula, te na taj način izmakla sudbini svog druga. S obzirom na to, što je ovo prva krstaška podmornica, koja je uništena, riješeno je, da se odustane od uobičajenog pravila, da se o uništavanju pojedinih neprijateljskih podmornica ne javlja.

Primjedba Wolffovog ureda: Kako o jednoj našoj podmornici, koja operiše zapadno od Gibraltara, od dužeg vremena nema nikakvih vijesti, mora se računati da je ona propala onako, kako to javljaju Englezi.

Potopljeni brodovi.

Kb. London, 26. maja.

Agentura Lloyds javlja: Engleski parobrod „Clan Netheson“ potonuo je poslije sudara.

Kb. Rotterdam, 26. maja.

„Maasbode“ javlja: Obalni jedrenjak „351“, koji se juče nasukao, razbio se, pa se smatra izgubljenim. Engleski parni brod „Main“, od 715 bruto registrovanih tona, propao je pri sudaru sa jednim parnim brodom. Spašeno je nekoliko putnika.

† Dr. Kaempff.

Kb. Berlin, 26. maja.

Danas je ovdje umro predsjednik Reichstaga, pravi tajni savjetnik dr. Kaempff.

Razne brzojavne vijesti.

Odjeci carigradskog puta Njihovih Veličanstava.

Kb. Carigrad, 26. maja.

Juče je sultan poslao selamlika primio u audijenciju austro-ugarskog vojnog opunomoćnika podmaršala Ponia m k o v s k o g, koji mu je izjavio svoju blagodarnost na podareni mu red Indiza. Sultan se milostivo razgovarao i iskazao svoje zadovoljstvo, što je austro-ugarskom opunomoćniku prilikom posjete svoga uzvišenog saveznika mogao podariti odlikovanje.

Izložba ratnih slika u Budimpešti.

Kb. Beč, 26. maja.

Njegovo Veličanstvo je naredilo nadvojvodi Maxu da u ime Njegovo o v e r i u Budimpešti izložbu ratnih slika u muzeju Szep Müvészeti. Izložba će se otvoriti 28. o. m. u 11 sati prije podne.

Potpuno saglasje između Njemačke i Holandije.

Kb. Haag, 26. maja.

Raspravljana između holandskih i njemačkih pregovorača, koja se odnose na izvršenje prijašnjih uтанаčєnija, započela su prošlog četvrtka, a imaju svrhu da dovedu do potpunog sporazuma. U petak su na to počeli pregovori o novom uтанаčєnju i nastaviće se svom brzinom.

Englesko bajke o američkim Rusima.

Kb. Rotterdam, 26. maja.

Prema „Nieuwe Courant“ u doznaje „Daily Telegraph“ iz New-Yorka, da je 200.000 Rusa, koji žive u Sjedinjenim Državama, tražilo dozvolu za povratak u Rusiju, da se bore protiv Njemačke.

Umro član odbora za podjeljivanje Nobelovih nagrada.

Kb. Kristijanija, 25. maja.

Predsjednik parlamenta, Karlo Berner, umro je u 75 godini života. Berner je bio i član odbora za podjeljivanje Nobelovih nagrada.

Još o putovanju holandskog ministra vojnog u Englesku.

Kb. Amsterdam, 26. maja.

Jedan ovdashi list ponovo se obratio ministru vojnom Colijnu zbog brzojava kölnskog zastupnika „Het Vaderland“, u kome se tvrdilo, da je bivši ministar Colijn putovao u Englesku na jednoj engleskoj torpednjači. Ministar Colijn je izjavio, da je zbog privatnih poslova putovao u Englesku kao običan putnik na jednom brodu, koji je imao svoju sigurnosnu pratnju.

Povratak bugarskih ratnih zarobljenika, radnika, žena i djece iz Rusije.

Kb. Sofija, 26. maja.

Kako listovi javljaju, stigao je juče u pristanište Varne bugarski brod „Boris“ i dovezao masu žena i djece, koje su bili Rusi odvučli, zatim grupu radnika, koji su bili u Rusiji zadržani, i ratne zarobljenike.

Svedske finansije.

Kb. Stockholm, 26. maja.

Ministar finansija tražio je ovlaštenje za uvećanje opticaja novčanica sa 125 milijuna kruna iznad određene iznosu, što bi iznosilo dvostruku količinu postojećeg metalnog pokrivanja. U isti mah javlja ministar za mjere, koje će se preduzeti protiv padanja novčanih vrijednosti.

Grad i okolica

Narodne dobrotvorne predstave. (Posljednje predstave „Hasanaginice“.)

Sutra u četiri sata poslije podne prikazuje se „Hasanaginica“ za djake ovdješnje c. i kr. realne gimnazije. Pristup u lože imaju samo roditelji i staratelji dječki, koji mogu ulaznice za ovu predstavu podići uz pola cijene kod zapovjedništva gimnazije. Za širu publiku određena je matineja „Hasanaginice“ u srijedu dne 29. o. mj.

u 4 sata poslije podne. Karte uz običajne cijene, a lože uz pola cijene, prodavaju se od danas u knjižarama S. B. Cvijanovića i „Jugo-Istoka“. Preplate se primaju sa zahvalnošću.

Otvaranje c. i k. savskog kupatila.

C. i k. savsko kupatilo u Beogradu predaće se danas, u ponedjeljak opet upotrebi. Ograđa se svakome pažnja, da se propisi, kakli su za kupatilo utvrdjeni, moraju tačno vršiti. Izdavanje mjesečnih karti po cijenu od 4 krune biće nešto kasnije, jer nisu još spremne. S obzirom na dobrotvorne svrhe besplatnih karata ne će u opšte biti; s toga za to ne treba niko ni da se obraća. Za vrijeme otvaranja mosta — za sada od 7 do pola 9 sati prije podne — ne će se vršiti prijevoz posjetilaca kupatila.

Istorijski kalendar.

Na jučerašnji dan, 26. maja 1831. g. potukao je u toku poljskoga ustanka ruski general Dibič-Babalkanjski poljsku vojsku pod komandom generala Skrzynceog u bitci na Ostro-ljenci. Poslije bečkog kongresa 1815. godine dobio je ruski dio Poljske (tzv. „kongresna Poljska“) potpunu autonomiju. Kongresna Poljska bila je tada takoreći samo u personalnoj uniji sa Rusijom. Imperator Aleksandar I. dao je Poljskoj čak i slobodoumni ustav. Poljska je imala i svoju zasebnu vojsku. Namjesnik bio je kao vicekralj u ime carevo veliki knjaz Konstantin. U to je vrijeme Poljska vodila samostalnu nacionalni život. Ali odmah poslije smrti Aleksandra I. (1825. godine) počele se javljati simptomi skore pobune. Posljednji podstrek dala je juljska revolucija u Parisu. 29. novembra 1830. godine napala je jedna grupa mladih poljskih činika i vojnika na dvor velikog knjaza Konstantina, koji je teškom mukom živ iznio glavu, dok su ubijena nekoliko ruskih generala. Ruske trupe, koje su se nalazile u Poljskoj, potpuno iznenađene ovim prepadom, evakuisale su zemlju, a poljska aristokracija sa Ljubekim i knjazom Czartoryskim na čelu proglasila je generala Chlopickog za diktatora, ali je jednovremeno pokušala da povede pregovore sa ruskim dvorom. No imperator Nikola I. tražio je, da se Poljska pokori na milost i nemilost, na što je poljski parlament, koji se bio sastao 18. januara 1831. godine, 25. januara proglasio zbacivanje ruske carske porodice sa poljskog prijestolja. Ustanovljena je privremena vlada pod predsjedništvom knjaza Adama Czartoryskog. Kada je na Poljsku pošla ruska vojska pod komandom generala Dibiča-Zabalkanskog, pošlo je Poljacima u prvi mah za rukom, da izvojuju izvjesne uspjehe. 14. februara pobjedio je poljski general Dvernickij Dibiča na Soczoku, a poljski general Skrzynceok kod Dobreb; zatim Poljaci 19. februara 1831. godine izvojevaše pobjedu na Grochovu. No šest dana dočnije, 25. februara pretrpili su Poljaci poraz kod istoga mjesta. Poslije novih uspjeha a borbama na Vavru, Dembevilku, Iganiji (10. aprila) i Boremiju (16. aprila) pokušali su Poljaci, okruženi tim uspjesima, da prenesu ustanak i u Voliniju i u Podoljsku. No za vrijeme tih operacija potpisnu je Dvernickij sa svojom vojskom na austrijsko zemljište, gdje je bio razoruzan. Na današnji dan pak, 26. maja 1831. godine izvojevaše Rusi pomenutu pobjedu kod Ostrolienke nad vojskom generala Skrzynceog. Da se u ruskoj vojsci nije pojavila kolera, kojoj je podlegao i sam general Dibič, Rusi bi još neposredno poslije te bitke pregažili Poljsku. Juna mjeseca ugušen je ustanak u Litvi, a novi ruski glavno-komandujući, poznati general Paskievič krenuo je zatim pravo na Varšavu. Tamo je u parlamentu već bio nastao strašan razdor, a narod je počeo da se buni protiv prvaka, te je Varšava 8. septembra 1831. godine gotovo bez otpora kapitulirala. 18. septembra prešao je poljski general Ramorino sa 10.000 ljudi na austrijsko zemljište i položio je oružje, a 5. oktobra prešao je general Rybinski sa 21.000 vojnika na rusko zemljište i također je položio oružje. Time je završen ustanak. Slobodoumni poljski ustav od 1815. godine zamijenjen je tzv. „organskim statutom“ od 26. februara 1832. godine, kojim je Poljska u nekoliko postala ruska provincija.

Nadjeno.

Nadjen je jedan novčanik sa nešto sitna novca. Tko ga je izgubio, može ga podići u upravi lista, Knez Mihajlova ulica 38.

Mladoženje što drhću pred oltarom.

Vjeriti se nije teško, ali je očevidno za mnoge ljude u toliko teže oženiti se. Broj ljudi, koje spopadne najveći strah, kad najzad treba da sa izabranicom svoga srca sasvim ozbiljno staju pred oltar, zaista je nevjerojatno veliki.

Jedan engleski general, koji nije znao za strah pred neprijateljskim topovima, priznao je, da se onoga jutra, kad je trebala za mu bude svadba, osjećao kao prava kukavica — a pri tom je djevojka, kojom je trebao da se oženi, bila predmet njegove iskrene ljubavi.

Karlin nije mogao da spava već na nekoliko nedjelja pred svoje vjenčanje iz straha od te „odvratne ceremonije“, kako je to njegova vjerenica nazivala tu svečanost. On je pokušavao, da se krije-pi čitanjem Konta i Skotovih romana pa je pomoći njih i dočerao srećno dole, da je mogao pisati svojoj vjerenici: „Sve skupa ja držim, da mi i suviše primamo u srcu predstojeću ceremoniju. Pa blagi Bože, zar se nisu prije nas vjenčali toliki ljudi?“

Isto tako je imao strah od oltara i Avram Linkoln. On je zbog svoga vjenčanja bio u takvom očajanju, da je, kad ga je jedan prijatelj zatekao gdje oblači svadbeno odijelo, pa ga upitao, gdje će, izbacio: „U pakao, čini mi se!“ I zaista je on išao pred oltar kao čovjek, koga vode na gubište.

Princ Gjorgije od Uelsa, polonji Gjorgije IV., oženio se princezom Karolinom od Braunšvajga također u najvećem očajanju — taj brak je do duše donio i bio izvanredno nesrećan. On je pred vjenčanje toliko pio, da je mogao da stoji samo tako, što su ga nekoliko prijatelja

pridržavali i podupirali. A kad je arhitekst izgovorio blagoslov nad mladencima, mladoženja je gorko plakao.

Slučajevi, u kojima mladoženje pred vjenčanje piju po koju čašu ili i po koji litar, „da se okuraže“, nisu ni najmanje rijetki. Jednog mladoženju, koji se očevidno nalazio u takvom vještackom stanju kurajzosti, sveštenik je prosto vratio kući, izjavivši, da ga ne će vjenčati, dokle god se ne otrijezni. Nekoliko dana doznije dodju pred njega isti mladenci — mladoženja se sad bio napio radi kurajzi još više, i sveštenik odlučno izjavi mladoženji: „Vođite ga kući i ne dovodite ga prije, nego kad bude sasvim trijzan“. A mlada odgovorila na to suzrim glasom: „Ništa ne pomaže. Činila sam sve, što sam mogla, ali on ne će da podje, osim — kad je pijan“.

Ali je još radikalnije postupio jedan mladoženja, koji je bio tako duboko potresen pomišlju na svoje predstojeće vjenčanje, da je izjutra na dan svoje svadbe oduzeo sebi život. Za sobom je ostavio cedulju, na kojoj je lakonski javljao: „Biram lakši put“.

U engleskom mjestu Litamu je jedan uporni mladoženja vrlo izrično izjavio u samoj crkvi, dokle su ga bili srećno dovukli, da će radije umrijeti, nego oženiti se svojom zaručnicom, i samo jaka ruka brata te zaručnice bila je u stanju da ga sprijечи u bijegstvu.

Jedan slično raspoloženi mladoženja u Mančestru bio je bolje sreće. Na svečano pitanje, da li tu žensku hoće za svoju vjenčanu ženu, on je izjavio: „Neću je — hoću da bježim!“ To je rekao pa je iz sve snage potrčao iz crkve. Dva brata mladina odmah su se dala u potjeru za njim, ali je on ipak uspio da umakne.

Jedan belgijski mladoženja, koji takodje nije umio da cijeni i poštuje svoju sreću, zlo je prošao zbog otvorenog izražaja svoga raspoloženja.

Taman je opštinski činovnik, što zaključuje građanske brakove, litio da svečano objavi, da su njih dvoje postali toga trenutka muž i žena, kad mladoženja razvali vilice pa zijevnu glasno i otegnuto. Činovnik onda uvrijeđen prekide ceremoniju a mladoženja na to ponova oteže jedno bogato zijevanje.

Kad mu prisutni sad počеше zamjerati zbog takvog ponašanja on odvrati sasvim nemarno: „Ja sam promijenio svoj nazor, mislim da u opšte ne ću da se ženim“.

Posljedice toga iskaza nisu bile za mladoženju sasvim srećne. Umrljata mlada prišije mu jedan žestok šamar, a njena dva brata uvidješe umjesnost takvog postupka, pa i oni počese „mješiti“ mladoženju te ih on onda uze moliti za oproštaj. Po tom je vjenčanje dovršeno pa su mladoženju odnijeli u bolnicu, gdje je imao osam dana vremena da premišlja, kakvu sreću umalo nije ispustio iz ruku... M.—

Pabirci

Opekotine sugestijom.

Ženjevski profesor Pol Dare iznio je na osnovu svojih dugogodišnjih eksperimenata opširna saopštenja o čudnovatom faktu, da se u hipnozi, bez ikakvog spoljnog uticaja, mogu sugestijom proizvesti opekotine.

Tako priča on slučaj jedne osamnaestogodišnje djevojke, koja je došla u bolnicu zbog histerične onemjelosti, prouzrokovane prilikom nekog požara.

Ona je izliječena hipnotičnom sugestijom; onda joj je sugerirano, da na donjoj strani ruke ispod lakta ima opekotinu sa vodenim plinom. Drugog jutra ta sugestija se potpuno ostvarila. Jedan ljekar, koji nije ništa znao o ovom eksperimentu, konstatovao je opekotinu.

Drugi sličan ogled učinio je stockholmski ljekar Vesterstrand sa jednom ženom od 46 godina. On joj je za vrijeme hipnotičnog sna sugerirao, da su na njenu desnu ruku ispod lakta kanuli kap zapaljenog pečatnog voska. Sedam sati poslije sugestije zaista se pojavio plik od opekotine, koji je fotografisan.

Medjutim ne dobija se isti uspjeh kod svih pokušaja sa histeričnima. Fare daje za to objašnjenje. On veli:

Neka se traži od koga hipnotisano-ga, da pieva tu ili tu operu; on će biti potpuno nesposoban za to, ako melodiju, koja se traži, nikad prije toga nije čuo. Isto tako će biti bez uspjeha sugestija, kad se d nekoga zahtjeva da izazove simptome izgorotine, kad se on nikada u životu nije opekao.

Dr. Voazen sugerirao je jednom histeroepileptičaru osjećanje, da svaki zlatan predmet prouzrokuje opekotinu. Sad kad je mladić dodirnuo zlatnik, odmah se na mjesto dodira pojavilo crvenilo i ožiljak od opekotine. Kad su htjeli da mu daju u ruku zlatnik, on se energično opirao da ga uzme i poplašeno je trzao prste; kad su ga primorali da dodirne zlatnik, onda su ga na prstima pokazivali plikovi od opekotine.

Na to mu je Voazen u hipnozi sugerirao, da se čovjek ne opeče o zlatno, nego baš na protiv o srebro. Kad

se probudio, mladić se odmah bez straha mašio za zlatnik, dok srebrni novac nikako nije htio dodirnuti, govoreći, da će se o srebro opeći. Voazen ga primorao da uzme u ruku srebrni novac; odmah se pojavilo crvenilo, zatim plik od opekotine.

I liječenje pravih opekotina može se ubrzi sugestijom. Belgijski ljekar Delbrez načinio je jednom čovjeku uslijanim gvoždjem na svakoj mišici po jednu potpuno jednaku opekotinu, pošto je najprije sugerirao, da će se jedna strana vrlo brzo zaliječiti. Tako je i bilo. Ta rana uopšte nije boljela i brzo se zaliječila, dok je zaliječenje druge išlo tako sporo, da se ono moralo ubrzati novom sugestijom. Isti eksperimentat ponovljen je s istim uspjehom na ledjima.

Svaštice.

Lokomotiva ima na cjelokupnoj zemaljskoj površini 156.000, sa 30 milijuna konjskih snaga.

Glavno mjesto za proizvodnju eksersa u Engleskoj je južni Stafordsaj. Godišnje 24.000 zaposlenih osoba proizvedu 17.000 tona eksersa, u vrijednosti 10.600.000 kruna.

Najveći kovanluk na svijetu nalazi se na Kanadi na jednoj farmi blizu sela Bitone. Pri kraju jula pretrpše godine proizvedeno je u tome kovanluku 25.000 kilograma meda. Čista dob bit računata je u 20.000 dolara, ne računajući tu prodaju rojeva.

Prilod od porea na pse iznio je u Engleskoj prošle godine 3.500.000 kruna u zlatu.

MALI OGLASI

Udžbenike za Njemački jezik. Patricij, Nemačka gramatika (5-11) 5/60. Boritz Metoda za njemački jezik (17-18) 8/60. Kuntze, Srbija u Nemačkoj (razgovor) 1/50. Grilo, Veliki njemačko-srpski rečnik (govoran) 3/60. Matić, Nemačko-srpski i Srpsko-nemački rečnik, III 10/60. Jevonović, Nemačko-srpski rečnik 3/60. I drugih udžbenika za njemački i druge jezike mogu se dobiti u Knjižari „Napredak“ Beograd, Knjaz Mihajlova 9. Ie unutrašnjosti poštarnica K 160 11/60.

Segria. Iz unutrašnjosti, potrebuje delikatesna radnja D. G. Pavlovića, Beograd, Knaza Mihajla ulica 3. 37166-3

Trebam. 2 frizerska pomoćnika i 1 učenika; 2 frizerke i 1 učenika. Javiti usmeno ili pismeno Petru Jakovljeviću, frizeru za gospodu i dame, Balkanska ulica 23. 1118-3

Samica. Poštena i vrijedna traži mjesto kod starijeg samca. Vična je svima kućevnim poslovima. Javiti stara varoš br. 8 u Kragujevcu. 37173-3

Šnajderku vješta. potrebujem odmah. Dobročina ulica 33. 37161-3

Trebam 10-15 radenika u mojoj fabrici kesa, Kosmaj-ska ulica 28. Mica Lj. Bojović, Beograd. 37196-3

Traži se jedna krojačica ženskog odijela koja bi išla da radi u kući i jedna ženska za sve kućevne poslove sa hranom, stanom i dobrom platom. Javiti se Balkanska ulica 18, prvi sprat. 37094-3

Djevoičicu. pod svoje — siroču, staru 10 do 12 godina, zdravu, uzela bi samica gospodja. Upitati u „Beograd. Novinama“ pod šifrom „Sreća 993“. 37096-3

Stanovi. Izdaju se odmah: dve elegantno meblirane sobe sa kuhinjom i električnim osvijetljenjem u centru varoši. Upitati u upravi lista pod „Soba 1002“. 37204-4

Razno. Zavod za pranje i peglanje belog rublja. — Otvorila sam ponovno peglersku radnju, koju je moj muž D. Todorović više godina obavljao. Nalazi se u istom lokalu Jug Bogdana ulica 7 (Zeleni Venac). Molim poštovane mušterije za posjetu. S postovanjem S. D. Todorovića. 37163-5

Izgnubljen je. muški zlatan prsten sa 3 dijamantska kamena. Molim se poštenu nalaznika da isti uz dobru nagradu preda u kući Kralja Milana ulica 49, gornji sprat. 37188-5

Izgnubljen je. je jedan budjelar, u kome je bilo nešto malo novca, pasoš i legitimacija i još druge hartije. Molim onoga ko bi našao, da preda Stivi Nikoliću, Hotel „Makedonija“. Novac neka zadrži kao nagradu, a budjelar sa hartijom neka vrati. 37198-5

Popozovite naš izjav! Photo Pick-Ričić, Beograd, Kralja Milana ulica 42. Najjeftinije slike, pušavanja, snimci za legitimacije. 37159-5

ZUBNI-ATELJE J. SIDVERCA. DIPLOMIRANI DENTIST Beograd, Kralj Milana ul. 57. Specijalista za vještačke zube u zlatu i kaurčuku po najboljoj američkoj metodi. Izrada solidna. Materijal najbolje kalvoće. Prma od 8—12 i 2—6 sati po podne. 1045

Kupovine i prodaje. Ko se seli iz Beograda, a rad je da proda cjelokupni namještaj ili pojedine stvari, neka se obrati pismeno na adresu: Bircaninova ulica 20. 37104-2

Kuća na prodaju. Studenička ulica, sunčana strana. Mesto od budućnosti. Udaljena 300 metara od Cvetnog trga. Za cenu i uslove upitati Živojina M. Simića, advokata. Pivarska ulica 23 od 8—9 i od 2—3 poslije podne. 37158-2

Tražim pianino (ili stuzflügel) da kupim ili pod najam. Ponude stavi administraciji lista pod znakom „Pianino“. 998. 37153-2

Na prodaju. dobro očuvan divan i aparat za pravljenje bombona. Upitati Makenzićeva ulica 84. 38183-2

Sandala. najbolje kvaliteta, u svima količinama, dobila je radnja „R. Romano“, Kralja Milana ulica 83, (preko puta oficirskog doma). 37105-2

Kamještenja. Hotel „LONDON“ potrebuje portira ili portirku, ženu za spremanje soba. Moraju znati njemački a po mogućstvu i mađarski. Potrebuje i kuharicu. Za pogodu obratiti se u istom hotelu Jovanu Saviću. 37165-3

Traži se sluskinja ili djevojka sa svaki kućnim poslom sposobna. Plata je dobra. Dr. J. J. Kolarčeva ulica 11. 1184-3

KORESPONDENCIJA.

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim, dostavite mome bratu Slavku Bjaračeviću, artiljeru I baterije I divizion 3. poljskog artiljerijskog puka dunavske divizije slijedeće:

Slavko! Ja sam zdravo, tako isto i svi kod kuće. Otac je umro prije godinu dana. Boža je u ropstvu, zdrav je. Majka je u velikoj brizi što se tako dugo ne javlja. Javi se ti i zet Sina Pavlović preko Premovića.

Mnogo pozdrava šalje ti majka, braća: Nikola, Ilija i Milorad Gjorđević, tipograf, Bistrička ulica 15, Beograd. g.

Draga Jovanović, iz Kraljeva, umoljava Petra Bogavca, Mitu Radovanovića, Jovu Premovića i druge poznanike, da je izvještaju ako šta znaju o njenom sinu Radoju Jovanoviću, obvezniku pontonjerske čete sumadijske divizije, a i sam Radoje neka mi se javi, jer 8 mjeseci ne znam o njemu ništa. 37185-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim vas za izvještaj o mome bratu Aleksandru Vukomanoviću, vojniku I čete, II bataljona X puka sumadijske divizije I poziva. Posljednji se put javio preko vas 29. aprila 1917, a tako isto izvjestite me o djevueri Neši Stamatoviću, podnaredniku I čete, IV bataljona, IV puka drinske divizije I poziva, on se do danas nikako nije javio. Blagodarna Stanojka Selaković, Dječanska 25, Beograd. 37167-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim za izvještaj o mome mužu Radenuk Preljevića brava, II baterije dunavske divizije II poziva, koji se nije javio od 26 oktobra. Vama unaprijed blagodarim. Zorka Preljević, Miloševska ul. 24, Beograd. 37151-8

Jovanu Premoviću, Geneva, za Radivoja Ivkovića 9 rue de Chanteplelet 2 me Aix-en-Provence, Ecole St. Eloi:

Dragi Radivoje! Molim, da me izvjestite ovim putem i kartom za moga brata Dobrivoja Janića, koji je bio ložič 1 čete železničara, niški odred, i za Čedomira Janića 3 četa poljske baterije dunavske divizije I poziva. A oni neka ti jave za Milenka Vulovića i Radivoja i Petra Todorovića i Jovu Popovića. Životi Todoroviću javi neposredno za Jocu i njegovog sina Slavka kući u Kropčevu. Mi smo kod kuće svi zdravo, poslali smo im naše fotografije. S postovanjem vaš Milorad Janić, Ropčevu. 37181-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim za izvještaj da li je u životu Mladen Jovanović, iz Beograda, III poziv, I bataljon, IV četa, VII puka, pešak, koji je u napred, ni do danas nije se javio, pa sam u velikoj brizi, kod kuće svi smo zdravi. Žena Marija Jovanović, Kralja Aleksandra ulica 87. 37188-8

Jovanović i Komp.

Vatrogasna ulica (pređe Vasina) broj 15.

Ovo naše veliko stovarište kolonijalne i nirnberške robe dobilo je za nastupajuću sezonu kosidbe veliku partiju bruseva.

Isto tako imamo na stovarištu analinskih boja, kao i sve ostale boje za krcenje, galice, šiške i ostalu potrebnu robu u velikom izboru. Cijene svezne, lidne. Prodaja angro.

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim, dostavite mome bratu Drag. Uroševiću, poručniku 3. čete I bataljona 5. puka I. poziva sledeće: Mi smo kod kuće svi zdravi, ali od njega nemamo nikakva glasa već 8 mjeseci. Neka nam odmah javi preko „Beogradskih Novina“ kako je sa zdravim on i Milij, jer majka mnogo brine za njim. Šalje mu bratski pozdrav brat Branko Urošević, tipograf, Vladečina br. 14, Beograd. g.

Jovanu Premoviću, Geneva. Moj mi se muž Radovan Živanović, vojni obveznik kombinovano odreda VII puka II poziva dunavske divizije nije nikako javio od prošle godine. Molim zauzmiti se i saznajte šta je sa mojim mužem Radovanom, da li je živ i gdje se sada nalazi. Na vašem zauzimanju i što skorijem izvještaju ostaje vam blagodarna Jelena Živanović, iz Beograda, ulica Kralja Aleksandra, broj 173. 37191-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim dostavite mome mužu Vojislavu D. Neškoviću, vojniku IV telegrafskog odjeljenja III armije II poziva, da sam živa i zdrava, kao i otac i majka, jer o nama ne zna ništa već godinu dana, a tako isto neka se i on javi, ako mu je moguće preko Beogradskih Novina. Za brata mu Boru ni do danas nismo doznali ništa, a stariji mi je brat ovdje, ali od njega nemamo pomoći, a tako isto do danas nismo dobili od nitoga nikakove pomoći. Živimo vrlo oskudno i veoma se mučimo, pa zato i vas molim za pomoć i unaprijed blagodarim. Zlata V. Nešković, Grobljanska ulica 2, Beograd. 37188-8

Jovanu Premoviću, Geneva, za Jovana M. Stamenkovića, štud em droch Casse 4700, Neuchâtel, za Milana Jančevića, Mica Jančević ovim putem izvještuje svog muža Milana, da je majka prije 2 mjeseca otišla u Vranju. Novac odmah šalji na mene, nalazim se u oskudici s djetetom. Novac na majku praćen vraća se. Zdravo smo ja i dijete i pozdravljamo te. Mica Jančević, Palanka. Smederevo. 37187-8

Jovanu Premoviću, Geneva. Molim za izvještaj da li je u životu Mladen Jovanović, iz Beograda, III poziv, I bataljon, IV četa, VII puka, pešak, koji je u napred, ni do danas nije se javio, pa sam u velikoj brizi, kod kuće svi smo zdravi. Žena Marija Jovanović, Kralja Aleksandra ulica 87. 37188-8

BELGRADER ORFEUM

ZIMSKO POZORISTE (PRIJE BOULEVARD) ULAZ SA STRANE ZRAJJEVE ULICE.

SENZACIONI PROGRAM od 16.—31. maja

Predstave počinju u veču u pola 9 sati.

HILDEGARDA

u svojim novim umjetničkim igrama

EDLAWI

u originalnom skeču „zadocnio za 1 minut“ — Preobražaji izvršeni najjeftinijom brzinom.

ALFREDO

8-godišnji virtuoz na klavirou.

VIOLETTA DI SONORA

sa novim pjesama

Dolesch i Zillbauer

omiljeni ulični muzikanti

HEINRICH BLANK

Izvodil svoje vještačke ljude, koji idu i govore

EMIL sa svojom BEBOM

u humorističkoj sceni „iznensdjenja“

Naša mila majka, odnosno stara-majka i tašta

† DRAGA

udova Dobrosava Markovića, biv. trgovca na Savi ispusti, poslije dužega bolovanja svoju namučenu dušu 26. o. m. u 8^{1/2} sati poslije podne u 64-oj godini života. Pogreb će biti 28. o. m. u 2 sata poslije podne. Stan: Daničićeva ulica br. 11 (kod Slavije), U Beogradu, maja 1918. Ožalošćeni: kćeri: Ljubica Rajčička i Zorka, udova Z. Hadžića, biv. profesora; zet Dr. Dušan Rajčić, referent ministarstva prosvete i crkvenih poslova; unuci: Petar, Blagoje i Stanjo Rajčići, Miodrag i Dobrivoje Hadžići; unuke: Radmila Rajčičeva, Milica i Desanka Hadžičeva, i ostala rodbina. 37199-8

U očajanju javljamo svojim rođacima i prijateljima, da nam je 23. aprila 1918. godine, (na Gjurdjev-dan), smrt otela iz zagrljaja našu milu

† Vericu

učenicu IV razreda osnovne škole u Kragujevcu u 11 godini. Sahrnjena je 24 aprila u kragujevačkom groblju. Neka je večita hvala prof. g. Stevi Popoviću za činodjeinstvu, g. Jovi Velčkoviću trgovcu, kao i g. Dobrosavu Stojanoviću, na ukazane nam usluge za vrijeme čovog nesrećnog slučaja, gimn. pjevačkoj družini svima dragim prijateljima i svima drugaricama Veričinom, koji naše milo dijete za vrijeme bolesti obilaziše i najzad do njene vječite kuće ispratili i koji od svoje strane ma šta učinise za utjehu nesrećne majke. Kragujevac, maja 1918. 37174 Vječito ožalošćeni: otac Josif Roždolovski kapelnik vojne muzike XI puka, mati Ela, sestra Danica, brat Vlastimir i ostala rodbina.

Stana i Dragić Vladić, trg. sa rodicom, izvještavaju srodnike i prijatelje, da će svojoj miloj i nikad neprežaljenoj

† Ljubici Urošević

babici opštine skopljanske davati trogodišnji pomen u subotu 1. juna u 11 sati prije podne, u lozničkoj crkvi. Loznica, maja 1918. 37180

Čast mi je ovim izvjestiti vas, da sam se od 1. maria ove god. razotračio sa ovd. špediterom g. Živojinom Simićem. Od danas otvaram špeditersku i komisionersku radnju, koju ću voditi pod svojom firmom

Avram A. de-Majo

i molim, da me izvole poštovane mušterije iz unutrašnjosti kao i ovdajšnje, i dalje imati u vidu, Ne vršim carinjenje robe u Zemunu. Sa osobitim poštovanjem Avram A. de-Majo, špediter i komisioner Vuka Karadžića ulica 16. 37197

Ožalošćena Katarina M. Matović sa sinom Milanom, snajama: Leposavom i Darinkom i djecom, izvještava svoju braću: Milana i Ljubinka Milijaševića, muža, ostalu rodbinu i prijatelje, da je njihova draga sestra, teka

† Darinka (Darka) G. Mitijašević

preminula 18. i sahranjena 19. ov. mj. Beograd, 24. maja 1918. 37175

Trpkio N. Jovanović, izvještava srodnike i prijatelje, da će svojoj snaji, jetvi i strini

† Ruski

udovi pokojnog Riste Jovanovića, kafedžije kod „Ser-planine“ davati četrdeseto-dnevni pomen u srijedu, 29. maja u 11 sati prije podne, u crkvi sv. Nikole na Novom groblju. Tramvaj će čekati do 10^{1/2} sati. Stan: Staro-crkvena ulica 46. Beograd, maja 1918. 37182